

Христа и на Свѣта Богородица, а обрученъ на Бѣлгaria; ако той си остане чейнтъ юнакъ, то кой знае какво ще бѫде за напрѣдът? Който не се спушта на нищо, тойзи нишо и не печели. Данко обичаше бѣлгарката, както я обичаше бѣлгарскитѣ вѣйвода Халѣн Димитръ. Той прѣкрати прѣговорите съ комитетъ и тръгна назадъ за Балканъ.

Путуваше по Бѣлгaria младий Данко съ двача другари, турени при него отъ законнитѣ комисетъ за да му покажатъ страната. Огъ всѣко село, отъ всѣки градъ излизаха дѣтцата отъ училището на пѫтя съ свойтъ учитель, който въ Оптический вилаогъ се нарича даскаль, а въ Дунавскийтъ учитель. Даскалигъ отлично умѣяше да водятъ лѣтцата като роти, да ги нарѣждатъ за посрѣщане на посѣтителитѣ, да пѣятъ съ дѣтцата церковни пѣснопѣния и да си излигатъ гласа за: инигай лѣта на падишаха и на онова лице, което приставаха; по слѣкоесто даскалитѣ съ церемониаленъ маршъ приставаха гостенина по града, по своето жилище. Така чествувахъ и младиятъ Данко.

Единъ отъ съпѣтниците, като забѣлѣши удивление въ чертите на лицето на Данко, прѣча усмивайки се:

— Какъ сж обучили лѣтцата? Не числѧ че по-добрѣ ще да учатъ въ старий Киевъ, за койго раздаватъ такива чудеса; хората говорятъ, че койго влѣзо въ него, тойзи изведнѣжъ ще поумѣе, който въ негоожи-вѣе, тойзи, ако бѫде Полѣкъ, обрѣща се на Славянинъ, а който отъ него излѣзе, той става или военецъ или го-сподарственецъ човекъ.

Доволенъ отъ своитѣ гаумии рѣчи съпѣтника още веднѣжъ се усмихна; той е билъ въ Виена и въ Италия, не достигналъ до Франция и сега служиша на призованийтѣ комитетъ, въ качеството ту на чокторъ, ту на учителъ Данко глѣдаше бѣлгарскигъ дѣти, надѣждата на бѫдѫщето. Нему, който бѣ дошелъ отъ държавата на порѣдъка и на строгото благочиние се покая съ страно че при такива великолѣпни посрѣщания, никой не попира нито него, чито съпѣтниците му отъ каква сж вѣра, не поискана отъ тѣхъ паспортъ и не се погрижи да учишъ кои